

SUMAR

PREAMBUL

- 3 Violeta CINCU – FILIT 2022 la start în Iași
- 6 Corina MOISEI – Trei motive pentru care ar trebui să vii la FILIT în fiecare an
- 8 George ONOFREI – FILIT, evenimentul care scapă România de
sindromul impostorului

DIALOGURI FILIT

- 11 Bogdan CREȚU în dialog cu Lucian Dan TEODOROVICI – „FILIT a ajuns un festival
foarte important”
- 17 Ovidiu ȘIMONCA în dialog cu Florin LĂZĂRESCU – „În zece zile de FILIT
au fost peste o mie de invitați”
- 21 Alexandra NISTOROIU în dialog cu Manuel VILAS – Dragostea de țară
la spanioli și români, explicată de un cunoscut scriitor
„Ca într-o căsnicie. Uneori sunt îndrăgostiți, alteori nu o suportă”
- 27 Magda GRĂDINARU în dialog cu Narine ABGARIAN – „Orice greșală în zona
noastră geopolitică poate duce la un alt război.
Iar unui alt război nu-i vom mai putea face față”
- 33 Corina TARAȘ-LUNGU în dialog cu Samar YAZBEK – „Sunt scriitoare,
jurnalistă și activistă pentru că asta face parte din identitatea mea”
- 36 Claudiu NEGREU în dialog cu Boualem SANSAL – „Islamiștii sunt mai grăbiți
să preia puterea, pe când islamul consideră că are timp”
- 43 Roxana STAN în dialog cu John BOYNE – John Boyne, autorul bestseller-ului
Băiatul cu pijamale în dungii
- 51 Jovi ENE în dialog cu Yaniv ICZKOVITS – „De fiecare dată când vin în România
simt că mă întorc acasă”
- 58 Jovi ENE în dialog cu Matteo STRUKUL – „Ca să scrii un roman istoric,
trebuie să cercetezi foarte mult și, totuși, unii ne spun nouă
că facem literatură comercială!”
- 64 Cezar GHEORGHE în dialog cu Goran VOJNOVIĆ – „Discursul monologic
despre război este problematic”
- 69 Gabriela VIERU în dialog cu Iuri VINICIUC – „Nu suntem singuri
în această tragedie”
- 72 Nona RAPOTAN în dialog cu Iris WOLFF – „Vreau ca ceea ce dispăre să păstrez,
să nu-i dau drumul”

SUMAR

- 77 Ziarul de Iasi în dialog cu Evgheni LOPATA – „Nu a existat niciodată asemănare între Ucraina și Rusia. Mereu a fost o relație prizonier-călău”
- 80 Alexandra NISTOROIU în dialog cu Sofia ANDRUHOVICI – Îndemn despre cum putem „ca oamenii să trăiască cele mai bune vieți ale lor, chiar și când nu e posibil să facă asta”
- 86 Jovi ENE în dialog cu Alina NELEGA – „Îmi place foarte mult acest premiu, cea mai iubită carte, pentru că noi iubim cărțile”
- 89 Corina MOISEI în dialog cu Adrian CIOROIANU – „Cred că istoria ne vaccinează cu un anumit relativism, adică știm că au fost și vor fi mereu crize”
- 94 Corina TARAȘ-LUNGU în dialog cu Bogdan COȘA – „Nimic din ce am scris până ieri nu mă mai reprezintă în totalitate”
- 98 Karmen FLOREA în dialog cu Cezar AMARIEI – „*Nu se mai citește* devine doar o formulă care se pierde în fața miilor de oameni ce stau și în picioare la întâlnirile cu scriitorii sau traducătorii”
- 103 Nona RAPOTAN în dialog cu Liviu ORNEA – „Nu mă văd scriind povești fericite”
- 109 Corina TARAȘ-LUNGU în dialog cu Ion BUZU – „În poezie, cu cât ești mai subiectiv cu atât e mai bine pentru literatură”
- 113 Corina MOISEI în dialog cu Lavinica MITU – „Oamenii spun că literatură nu se face din scris terapeutic”
- 119 Ziarul de Iași în dialog cu Radu ȚUCULESCU – „La 5 ani am fugit de acasă cu șatra de țigani. Am fost mereu un spirit liber”
- 122 Corina TARAȘ-LUNGU în dialog cu Simona EPURE – „Literatură pentru copii trebuie să fie despre speranță”
- 126 Jovi ENE în dialog cu Remus BOLDEA – „Dacă o poveste de-ale mele nu te face să râzi și nu o să-ți rupă inima în același timp, nu e o poveste care-mi aparține”
- 132 Karmen FLOREA în dialog cu Suzănica TĂNASE – Despre Noaptea Albă a Poeziei, FILIT 2022
- 136 **ROBERT vs ȘERBAN**
- SERILE FILIT**
- 138 Andreea POPA – Copilăria și adolescența unui din marii scriitori ai lumii, povestite chiar de el pe scena FILIT. Show literar de excepție (Seara întâi)

SUMAR

- 141 Radu CUCUTEANU – A doua seară FILIT. Boualem Sansal și nevoile libertății
- 145 Ziarul de Iași (Redacția) – FILIT, seara a doua, întâlnire cu marele scriitor
Boualem Sansal. „O dezbatere ratată”
- 147 Claudia PINCOVSKI – A treia seară FILIT – „Citorii tineri trebuie să înțeleagă realitatea,
ca atunci când vor ajunge să conducă lumea să o facă altfel”
- 151 Ramona IACOBUȚE – A patra seară FILIT – Literatura în vreme de război
- 157 Corina MOISEI-DABIJA – Focus Ucraina. De ce avem nevoie de literatură
în vreme de război? (FILIT 2022, ziua 4)
- 159 Nona RAPOTAN – Andrei Pleșu și așteptarea care rodește frumos
- 162 Andreea POPA – Ultima seară FILIT – Premiile și un dialog în vremuri de război
cu Alexandru Călinescu și Andrei Pleșu în prim plan
- 165 Ramona IACOBUȚE – A cincea seară FILIT – Victoriile literaturii
asupra agresiunii ideologice și identitare

ET IN FILIT EGO

- 169 Ioana PÂRVULESCU – FILIT 2022, cea mai, cel mai...
- 171 Diana MIHUȚĂ – FILIT-ul meu. 5 motive să mergi la un festival de literatură
- 173 Ana Maria SANDU – Feel good – după FILIT
- 175 Gelu DIACONU – 1001 de articole. FILIT Iași, ziua 1
- 178 Dia RADU – FILIT, un festival de lumini
- 185 Nona RAPOTAN – FILIT 2022 e și despre oamenii din spatele cărților
- 191 Jovi ENE – „Să mâncăm, să bem, să citim și să iubim”
- 194 Laura COZMÂNCĂ – Cum pot cărțile să schimbe percepția despre un oraș
- 199 Peter DEMENY – Hai la Iași să vedem un fragment dintr-un Eden!
- 201 Librari la FILIT – Ediția 2022
- 206 Studenți jurnaliști în FILIT (Ioana Păduraru, Rebeca Bodale, Cristina Pășnei)

FILITUL TRADUCĂTORILOR

- 215 Câteva impresii după cea de-a VIII-a ediție a „Atelierelor FILIT pentru traducători”
- 215 Angela Bratsou (Grecia)
- 218 Monica Constandache (Elveția)
- 219 Alexey Kubanov (Kazahstan)
- 219 Klara Rus (Slovenia)
- 222 Csanád Száva (România)

SUMAR

- 225 Bogdan GHIU – de-clic(k) / atelier deschis.
Traducînd Generația '80: Budila-Express (I)
- 231 Marian Ochoa de Erife și Eta Hrubaru, câștigătoarele premiului ICR pentru
cea mai bună traducere a unei cărți din literatura română la FILIT

ALECART

- 233 Redacția Alecart – FILIT-ul înainte de FILIT.
Programul întâlnirilor ALECART (29-23 octombrie)
- 237 Maria ROȘCA – FILIT, ziua I. Samar Yazbek și Goran Vojnović.
Privind adevărul în față sau întâlnirea cu noi înșine prin ceilalți
- 241 Maria ROȘCA – FILIT, ziua II. Narine Abgarian și Manuel Vilas
sau să nu uităm că noi, oamenii, suntem cuvinte
- 245 Ana-Maria CONSTANTINESCU – FILIT, ziua a III-a. Boualem Sansal
sau scrisul ca formă de a-ți face datoria față de propria conștiință
- 249 Ana-Maria CONSTANTINESCU – FILIT, ziua a IV-a. Beata Umubyeyi Mairesse
și Matteo Strukul sau pași prin istorie, istorii și locuri
- 253 Theodora STERPU – FILIT, ultima zi. Yaniz Iczkovitz și Robert Șerban
sau când textele bune îți pișcă limba
- 259 Nora COJOCARU, Theodora STERPU – FILIT-ul după FILIT.
Două opinii despre Oamenii în trening, de Robert Șerban
- 264 Eva & Andrada & Lavinia – „Probă, probă”: elevii clasei a VII-a vorbesc
despre FILIT-ul de anul acesta sau cuma fost (re)creată
lumea (noastră) în cinci zile...

CONCLUZII

- 271 Ovidiu ȘIMONCA – FILIT Iași. Câteva învățăminte
- 275 Iulia CIUHU – În țara care ocupă ultimul loc din Europa la consumul de carte,
se stă la coadă pentru un autograf al scriitorului preferat
- 276 Cum a fost la FILIT 2022